МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В. Г. КОРОЛЕНКА"

ЕТНІЧНІСТЬ У КОНТЕКСТІ СОЦІОГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ

Каталог виставки

Харків 2009

УДК 316.356.4
ББК 60.54
Е 91

Етнічність в контексті соціогуманітарного знання : кат. вист. / Держ. закл. "Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка" [уклад. Л. В. Хлєсткова] – Х., 2009. – 33 с.

Каталог містить описи документів з соціогуманітарних питань 1952-2008 рр. з шифром, за яким їх можна замовити у ХДНБ ім. В. Г. Короленка у читальному залі чи по МБА.

Видання адресоване науковцям, студентам вищих навчальних закладів, працівникам освіти, культури, а також всім, хто цікавиться даною темою.

Укладач: Л. В. Хлєсткова
Науковий консультант: Прилуцька А. Є., канд. філос. наук, доцент

©Державний заклад "Харківська дежравна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка", 2009

ПЕРЕДМОВА

Сьогодні етнічність як потужний чинник надзвичайно складних та неоднозначних культуротворчих процесів набуває особливої актуальності. Звернення до етнічної проблематики, що постає на рубежі філософських, культурологічних, соціологічних, антропологічних досліджень, має корені у працях як вітчизняних, так і зарубіжних вчених.

Проблема міжнаціонального миру та взаємодії культур у поліетнічному суспільстві є сьогодні надзвичайно гострою. Бібліотека має змогу інформаційно-просвітницькими заходами внести свій вклад в справу порозуміння між представниками різних національностей.

Цінним науковим доробком щодо вивчення питань етнічності та державотворення стане друкований каталог тематичної виставки ***«Етнічність у контексті соціогуманітарного знання».***

Розмаїття літератури, яка розкриває категорії етнічності, особливості етнічних процесів, проблеми етнічного та державного націєтворення, відображені в даному каталозі. Саме тому каталог розділений на чотири розділи:

I. Розвиток етнокультурних досліджень в системі соціокультурного знання.

II. Комунікативні аспекти етнічності.

III. Ментальні основи етнічності.

IV. Етнічність в українському державотворенні.

Матеріал у каталозі систематизовано за розділами виставки, а у межах кожного розділу – за алфавітом. Перед бібліографічним описом подано шифр, за яким літературу можна замовити в читальному залі або по МБА.

Висловлюємо щиру подяку Аллі Євгеніївні Прилуцькій за допомогу в підготовці видання.

Відгуки та побажання просимо надсилати на адресу:
61003, м. Харків,
пров. Короленка, 18
ДЗ "ХДНБ ім. В. Г. Короленка",
науково-видавничий центр.

ЕТНІЧНІСТЬ ЯК ДУХОВНО-КУЛЬТУРУНИЙ ФЕНОМЕН

XX сторіччя всупереч прогнозам багатьох філософів та істориків стало добою національних рухів і національного відродження, яке охопило всі континенти Землі. Саме етнічні цінності і почуття найрізноманітніших етнічних спільнот людства є тією силою, яка стала творцем нових націй і держав, культурних спільнот та цивілізаційних груп. Етнічність та її прояви є потужною силою і в сучасному інформаційному суспільстві, охопленому як глобалізаційними, так і на противагу ним націоналістичними процесами, які будуть визначати майбутнє всього людства у сторіччі XXI.

Кожен без винятку народ і його культура є скарбницею нашої планети, прикрасою світової цивілізації. І основним із засобів запобігання нетерпимості, ксенофобії, войовничому націоналізму є необхідність дослідження проявів етнічності у різних сферах людського буття, що є завданням даного каталогу.

Проблема буття етнічного є досить складною, оскільки вміщує в собі як конкретний, комунікаційний та повсякденний з одного боку, так і духовний аспекти. Роздуми людини про етнос та етнічність притаманні не лише філософії, соціології та політології але й іншим наукам. У каталозі представлена література не тільки наукового характеру але й популярні розвідки, статті, ессе.

Аналіз літератури, що представлена в каталозі, показує, що починаючи з перших грецьких філософів Платона та Арістотеля проблема буття «етнічності» у філософській думці завжди висвітлювалася як непроста й актуальна. У результаті філософська думка досягла дивовижного максимуму: буття світу – це результат мислення людини про існуюче, про суще. У своєму бутті, а саме в бутті сущому, "світ є єдине само по собі, а не безліч".[1]

До філософсько-культурологічної концепції етнічного схиляється американський дослідник Е. Сміт, ідеї якого викладені в роботі «Національна ідентичність». В одній зі своїх праць він слушно зауважує: «Особливий наголос падає на комплексний термін «міф-символ», і особливо на складову міфа етнічного устрою держави; обидва означають основну роль міфів і символів як уособлення вірувань і ставлення до них,

---

[1] Арістотель. Політика / Арістотель ; [пер. з давньогрец. та передм. О. Кислюка]. – К. : Основи, 2005. – 239 с.

які охороняють етнічну цілісність, передаються наступним поколінням...». [2]

Марксистське пояснення етнічності було для свого часу значним науковим досягненням, яке започаткувало нове розуміння суспільного розвитку. У своїх працях вперше в історії суспільної думки розвиток суб'єктів етнічних спільнот пов'язується з розвитком суспільного виробництва, виходячи не лише з того, що виробництво матеріальних благ є необхідною умовою існування людей, а й з того, що воно водночас є виробництвом суспільних відносин. Ця модель розвивалася в дослідженнях Ю. В. Бромлея, який стверджував, що етноси виникають у результаті об'єктивного історичного процесу: «До числа найбільш загальних етнічних характеристик повинні бути віднесені ті чітко виражені об'єктивні відмінні риси етносів-народів, котрим притаманна стійкість» [3] .

Історико-філософське та культурологічне бачення проблем етнічності у каталозі відображено у I розділі «Розвиток етнокультурних досліджень в системі соціокультурного знання».

Для аналізу спільних та відмінних рис сучасної нації і культурних груп попередніх століть є абсолютно необхідним термін «етнічність», для детального ж аналізу цього терміну необхідне розуміння комунікативних процесів, філософського підґрунтя комунікативного аспекту міжетнічної взаємодії, яке розкриває література, представлена у II розділі «Комунікативні аспекти етнічності».

Питання про особливості етнічної цілісності та характерних рис суб'єктів етносоціальної спільноти виступає об'єктом аналізу української історико-філософської та державотворчої думки другої половини XIX – початку XX століть. Поширення ідеї романтизму у XIX ст. сприяло тому, що дослідження українських мислителів цілком присвячуються осмисленню особливостей впливу духовного виміру буття суб'єктів етнічних спільнот на їх спосіб життя та хід історичного розвитку. Адже уявлення мислителів про безперервний історичний поступ відобразилися в аналізі головної ролі того духовного феномену, який зберігає етнічну самобутність, – це так званий дух народності (Костомаров). «Дух народності» усвідомлюється мислителями як духовний феномен, який

---

[2] Структурно-семиотические исследования в археологии : [сб. ст] / Ин-т археологии НАН Украины, Донец. нац. ун-т ; [гл. ред. А. В. Евглевский]. – Донецк : ДонНУ, 2002. Т. 1. – 2002. – 342 с. : ил.

[3] Бромлей, Ю. В. Этносоциальные процессы : теория, история, современность / Ю. В. Бромлей ; [АН СССР, Ин–т этнографии им. Н. Н. Миклухо-Маклая]. – М. : Наука, 1987. – 333 с.

зберігає метафізичну цілісність таких компонентів буття етносоціальної спільноти, як історична пам'ять, етнічна самосвідомість, духовно-культурна самобутність. Питання «національного характеру», «духу народності» розкриває література, відображена у III розділі каталогу «Ментальні основи етнічності».

У творчості українських мислителів, таких як М. Костомаров, П. Куліш, В. Антонович, І. Нечуй-Левицький, М. Драгоманов, І. Франко та інших, відбувається виділення закономірних етапів цілісного, безперервного й історичного поступу українського етносу, внутрішній сенс буття якого мислителі намагалися проаналізувати шляхом аналізу значення і ролі впливу саме духовних та соціокультурних факторів. У своїх працях вони висвітлювали метафізику феноменальної сутності «українського етносу» та його похідні, пов'язані з філософським пошуком єдності та пріоритетів етносоціального розвитку заради спільної мети – творення української державності. Під егідою вирішального значення українського поступу в процесі українського державотворення зібрані ключові праці творців національної ідеї, представлені в останньому, IV розділі каталогу: «Етнічність в українському державотворенні».

Отже, аналізуючи літературу даного каталогу, можна зробити висновок, що, вирішуючи нагальні питання духовного відродження та українського націєтворення, необхідно вирішити проблему власної етнічності та духовно-культурної цілісності. Таким чином, саме в контексті аналізу етнічного буття України можливе вирішення найголовніших питань етнокультурного будівництва, а саме: питань власної консолідації на основі міжетнічної комунікації та об'єднання в націю всіх етносів, які проживають на території української держави. На основі ж єдності буття етносу розкриваються сутнісні причини і значення етнічної самосвідомості, історичної пам'яті та духовно-культурної самобутності як ключових засад українського націєтворення.

Л. В. Хлєсткова, голов. бібліотекар
соціокультурного центру ХДНБ
ім. В. Г. Короленка

А. Є. Прилуцька, канд. філос. наук, доцент каф.
документознавства Харківського національ-
ного аерокосмічного університету
ім. М. Є. Жуковського

І РОЗВИТОК ЕТНОКУЛЬТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В СИСТЕМІ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ЗНАННЯ

1. К3-54537 **Арістотель**. Політика / Арістотель ; [пер. з давньогрец. та передм. О. Кислюка]. – К. : Основи, 2005. – 239 с.

2. К2-105638 **Андерсон, Б.** Уявлені спільноти : міркування щодо походження й поширення націоналізму / Б. Андерсон ; [пер. з англ. Ю. Кошовий] – К. : Критика, 2001. – 271 с.

3. К2-95292 **Бердяев, Н. А**. Русская идея : сб. науч. тр. / Н. А. Бердяев. – Х. : Фолио ; М. : АСТ, 2002. – 616 с. (Вершины человеч. мысли).

4. К2-40039 **Бердяев, Н. А**. Истоки и смысл русского коммунизма / Н. А. Бердяев ; Акад. наук СССР. – Репринт. воспроизведение. – М. : Наука, 1990. – 222 с.

5. А531040 **Бромлей, Ю. В.** Этнос и этнография / Ю. В. Бромлей; [АН СССР, Ин-т этнографии им. Н. Н. Миклухо-Маклая]. – М. : Наука, 1973. – 275 с.

6. К3–8612 **Бромлей, Ю. В.** Этносоциальные процессы : теория, история, современность / Ю. В. Бромлей; [АН СССР, Ин–т этнографии им. Н. Н. Миклухо–Маклая]. – М. : Наука, 1987. – 333 с.

7. К3–51451 **Горовіц, Д. Л.** Міжетнічні конфлікти / Д. Л. Горовіц : з новою передм ; [пер. з англ. О. П. Соколова] – Х. : Каравела, 2004. – 683 с.

8. К2-101817 **Гумилев, Л. Н.** Этногенез и биосфера Земли / Л. Н. Гумилев. – М. : Айрис–пресс, 2004. – 557 с.

9. К2-34261 **Гумилев, Л. Н.** Древняя Русь и Великая степь / Л. Н. Гумилев. – М. : Мысль, 1989. – 765 с.

10. К2-99720 **Гумилев, Л. Н.** От Руси до России : очерки этн. истории / Л. Н. Гумилев. – М. : Айрис–пресс, 2003. – 318 с. – (Б-ка истории и культуры).

11. К2-95502 **Данилевский, Н. Я.** Россия и Европа : взгляд на культур. и полит. отношения Славян. мира к Герм.–Романскому / Н. Я. Данилевский. – М. : ЭКСМО, 2003. – 639 с. – (Импер. мышление).

12. К2–18003 **Джунусов, М. С.** Введение в марксистско–ленинскую теорию наций / М. С. Джунусов ; [АН ТССР, Отд. философии и права]. – Ашхыбад : Ылым, 1988. – 404 с.

13. К2-128912 **Драгоманов, М.** Вибрані праці / М. П. Драгоманов. – К. : Знання України, 2007 – Т. 1 : Історія. Публіцистика. Політологія, кн. 2 – 2007. – 271 с.

14. К5–6403 **Етнічна** історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун–т ім. Т. Шевченка, Ін–т політ. та етнонац. дослідж. НАН України – К. : УНІСЕРВ, 2000. – Вип. 9 : Історико-етнологічні дослідження і національна ідея. – 2001. – 140 с.

15. К5–7330 **Етнічна** історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун–т ім. Т. Шевченка, Ін–т політ. та етнонац. дослідж. НАН України – К. : УНІСЕРВ, 2000. – Вип. 14 : Сучасні напрями історико-етнологічних досліджень : тенденції і перспективи. – 2003. – 159 с.

16. К2-95327 **Крысько, В. Г**. Этнопсихология и межнациональные отношения : курс лекцій / В. Г. Крысько ; Гос. ун-т упр.– М. : Экзамен, 2002. – 448 с.

17. В1 85/2542 **Ігнатов, В. О**. Критика буржуазних концепцій майбутнього націй і національних відносин / В. О. Ігнатов. – К. : Знання, 1985. – 48 с. – (Теорія і практика наук. комунізму).

18. М **Иконникова, Н. К.** Механизмы межкультурного восприятия / Н. К. Иконникова // Социолог. исслед. – 1995. – № 8. – С. 6–11.

19. М **Каганский, В.** Невменяемое пространство / В. Каганский // Отечеств. зап. – 2002. – № 6 (7). – С. 48.

20. К2–47316 **Калтахчян, С.Т.** Ленинизм о сущности нации и пути образования интернациональной общности людей / С. Т. Калтахчян. – М. : Изд–во Моск. ун-та, 1976. – 408 с.

21. А709230 **Козинг, А.** Нация в истории и современности (исследование в связи с историко–материалистической теорией нации) / А. Козинг ; [пер. с нем.]. – М. : Прогресс, 1978. – 291 с.

22. А656929 **Козлов, В. И.** Этническая демография / В. И. Козлов. – М. : Статистика, 1977. – 240 с.

23. М **Кургузов, В. Л**. Проблемы межкультурной компетенции / В. Л. Кургузов // Молодые в библ. деле. – 2004. – № 3–4. – С. 95–100.

24. 764025 **Кушнер, П. И.** Этнические территории и этнические границы / П. И. Кушнер (Кнышев) ; [АН СССР, Ин–т этнографии им. Н. Н. Миклухо-Маклая]. – М. : Изд–во Акад. Наук СССР, 1951. – 280 с.

25. К1-9735 **Лебон, Г.** Психология народов и масс : [пер. с фр. О. М. Новиковой / Г. Лебон. – Минск : Харвест ; М. : АСТ, 1995. – 319 с.

26. М **Левяш, И.** Интеллект нации как созидательная сила / И. Левяш // Свободная мысль. – 1998. – № 1 (1470). – С. 5–17.

27. К2-101167 **Лурье, С. В.** Историческая этнология : учеб. пособие для вузов / С. В. Лурье. – М. : Академ. проект : Гаудеамус, 2004. – 624 с.

28. М **Малыгина, И. В.** Национализм как форма культурной идентичности и его российская специфика / И. В. Малыгина // Обществ. науки и современность (ОНС). – 2004. – № 1. – С. 147–153.

29. М **Малахов, В. С.** Парадоксы мультикультурализма / В. С. Малахов // Иностр. лит. – 1997. – № 11. – С. 11–16.

30. Б **Матвиенко, О. В.** Этнические ценности в общественном сознании (на примере современного украинского этноса / О. В. Матвиенко // Перспективи. Сер. Філософія, історія, соціологія, політологія. – 2001. – № 1 (13). – С. 52–60.

31. К2-96830 **Межкультурный** диалог : лекции по проблемам межэтнического и межконфессионального взаимодействия [Текст] / [Ин-т этнологии и антропологии им. Миклухо-Маклая РАН]. – М. : РУДН, 2003. – 406 с.

32. К5-8172 **Народы** и религии мира : Энциклопедия / [Ин-т этнологии и антропологии им. Миклухо-Маклая РАН]. – М. : Большая Рос. Энцикл., 2000. – 927 с.

33. М **Петрова, Н. В**. Этнографическое просвещение населения : проект “Наш дом – Северный Кавказ” / Н. В. Петрова // Молодые в библ. деле. – 2003. – № 3. – С. 48–53.

34. А570115 **Римаренко, Ю. І.** Буржуазний націоналізм та його «теорія» нації / Ю. І. Римаренко. – К. : Наук. думка, 1974. – 384 с.

35. М **Романов, П. В.** “Делать знакомое неизвестным”. Этнографический метод в социологии / П. В. Романов, Е. Р. Ярская–Смирнова // Социолог. журн. – 1998. – № 1/2. – С. 36–64.

36. М **Рыбаков, С. Е.** К вопросу о понятии “этнос” : философско-антропологический аспект / С. Е. Рыбаков // Этнограф. обозрение. – 1998. – № 6. – С. 3–15.

37. М **Рыбаков, С. Е.** Этничность и этнос / С. Е. Рыбаков // Этнограф. обозрение. – 2003. – № 3. – С. 3–16.

38. К2-108294 **Садохин, А. П.** Теория и практика межкультурной коммуникации / А. П. Садохин. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 271 с.

39. М **Ситтарам, К**., Основы межкультурной коммуникации / К. Ситтарам, Г. Когделл // Человек. – 1993. – № 2-4. – С. 32–47.

40. К2-72957 **Скворцов, Н. Г**. Проблема этничности в социальной антропологи / Н. Г. Скворцов. – СПб. : Изд–во С.–Петербург. ун-та, 1997. – 184 с.

41. М **Свирида, И. И.** Пространство и культура : аспекты изучения / И. И. Свирида // Славяноведение. – 2003. – № 4. – С. 11–24.

42. К2-30204 **Тайлор, Э. Б.** Первобытная культура / Э. Б. Тайлор ; [пер. с англ. и примеч. А. И. Першица]. – М. : Политиздат, 1989. – 572 с. – (Б-ка атеист. лит-ры).

43. К3-52482 **Тишков, В. А**. Реквием по етносу : исслед по соц.-культур. антропологии / В. А. Тишков ; Рос. акад. наук, Ин-т этнологии и антропологии им. Н. Н. Миклухо-Маклая. – М. : Наука, 2003. – 543 с.

44. К3-48412 **Тойнби, А. Дж.** Постижение истории : избранное / А. Дж. Тойнби : [пер. с англ.]. – М. : Айрис–пресс, 2003. – 640 с.

45. К3-50978 **Тощенко, Ж. Т.** Этнократия: история и современность (социологические очерки). / Ж. Т. Тощенко ; Рос. гос. гуманитар. ун-т. – М. : РОССПЭН, 2003. – 432 с.

46. А676057 **Фуко, М.** Слова и вещи. Археология гуманитарных наук / М. Фуко ; [пер. с фр. Н. С. Автономовой]. – М. : Прогресс, 1977. – 428 с.

47. К2-52326 **Хобсбаум, Э**. Эхо “Марсельезы” : взляд на Великую французскую революцию через двести лет. Незавершенная революция: Россия : 1917–1967 / Э. Хобсбаум ; [пер. с англ. И. Дойчер]. – М. : Интер–Версо : Междунар. отношения, 1991. – 271 с.

48. Б **Чешко, С. В**. Человек и этничность / С. В. Чешко // Этнограф. обозрение. – 1994. – № 6. – С. 37–45.

49. К2 85/8172 **Чебоксаров, Н. Н.** Народы, расы, культуры / Н. Н. Чебоксаров, И. А. Чебоксарова. – М. : Наука, 1985. – 271 с. – (Страны и народы).

50. К5-7267 **Археологія** та етнологія Східної Європи : матеріали дослідження : [зб. наук. пр.] / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, каф. археології та етнології України; [редкол. : В. Н. Станко та ін.]. – Одеса : Друк, 1997. – Т. 3 : [матеріали міжнародного конгресу „Археологія та етнологія східної Європи : Крок Молоді у XXI ст.”, 24–27 квіт. 2002 р., Одеса]. – 2002. – 356 с.

51. К5-6403 **Етнічна** історія народів Європи : зб. наук. праць / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т політ. та етнонац. дослідж НАН України, Посольство Фінлянд. Республіки в Україні; редкол. : А. Г. Слюсаренко та ін. – К. : УНІСЕРВ. Вип. 9. : Історико-етнологічні дослідження

і національна ідея : матеріали симпоз., 18–19 травня 2001р. – 2001. – 140 с. : іл.

52. К5-7330 **Етнічна** історія народів Європи: [зб. наук. пр.] / Київ. нац. ун-т ім. т. Шевченка, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. НАН України, Посольство Фінлянд. Республіки в Україні ; [редкол. : А. Г. Слісаренко та ін.]. – К. : УНІСЕРВ, 2000. – Вип. 14 : Сучасні напрямки історико-етнологічних досліджень : тенденції і перспективи. – 2003. – 159 с. : іл.

53. К5-7506 **Структурно-семиотические** исследования в археологии : [сб. ст] / Ин-т археологии НАН Украины, Донец. нац. ун-т; [гл. ред. А. В. Евглевский]. – Донецк : ДонНУ, 2002. Т. 1. – 2002. – 342 с. : ил.

Іноземні видання

54. И5-4266 **Anthropology** 98/99 /ed. : E. Angeloni. – Guelford: Dushkin, 1998. – X, 229 p. : ill. – (Annual editions).

55. И 11690 **Bray, W**. The Penguin dictionary of archaeology / W. Bray; draw by J. Newcomer. – Harmondsworth : Penguin books, 1978. – 269 p.: ill.

56. И4-3718 **Ethnlogia** slovaca et slavica : an international review of Slowak and Slavic ethnology / ed.: J. Podolak. – Bratislava: Univ. Komerskeu, 1993. – 500p.

57. И4-3343 **Kottak, C. P.** Cultural anthropology / C. P. Kottak. – 5. ed. – New York etc. : McGraw-Hill, 1991. – XXVI, 396 p. : fig., ill.

II КОМУНІКАТИВНІ АСПЕКТИ ЕТНІЧНОСТІ

58. К3-40358 **Американская** социологическая мысль : тексты ; пер. с англ. Е. И. Кравченко ; под ред. В. И. Добренкова. – М. : Изд–во МГУ, 1994. – 496 с.

59. К2-127301 **Арбєніна, В. Л.** Етносоціологія : навч. посіб. / В. Л. Арбєніна ; Харк. нац. ун–т ім. В. Н. Каразіна. – Х. : ХНУ, 2004 – Ч. 1 : Теоретико–методологічні проблеми досліджень етнонаціональних феноменів. – 2004. –194 с.

60. М **Арутюнов, С. А.** Три матрешки / С. А. Арутюнов // Вокруг света. – 1980. – № 7. – С. 56–59.

61. К2-34417 **Свод** этнографических понятий и терминов / АН СССР ; Ин-т этнографии им. Н. Н. Миклухо-Маклая, АН ГДР ; Центр. ин-т истории. Отдел этнографии и истории культуры. – М. : Наука, 1989. – 222 с.

62. М **Байбурин, А. К.** Этнические аспекты изучения стереотипных форм поведения и традиционная культура / А. К. Байбурин // Совет. этнография. – 1985. – № 2. – С. 36–45.

63. К2-40650 **Бахтин, М. М.** Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Ренессанса / М. М. Бахтин. – М. : Худож. лит., 1990. – 544 с.

64. М **Бгажноков, Б. Х.** Коммуникативное поведение и культура / Б. Х. Бгажноков // Совет. этнография. – 1978. – № 5. – С. 3–17.

65. К2-110755 **Бжезинский, З**. Выбор. Мировое господство или глобальное лидерство : [пер. с англ. О. И. Никоновой] / З. Бжезинский. – М. : Международ. отношения, 2004. – 288 с.

66. К3-54788 **Бжезинський, З**. Україна у геостратегічному контексті : сб. науч. тр. / З. Бжезинський ; пер. з англ. А. Ю. Іщенко. – К. : Києво-Могилян. акад., 2006. – 101 с. – (Актуальні світові дискусії).

67. К1-6485 **Библер, В. С**. Нравственность. Культура. Современность : (философ. размышления о жизн. пробл.) / В. С. Библер. – М. : Знание, 1990. – 64 с.

68. Б **Бицилли, П. М.** Нация и язык / П. М. Бицилли // Изв. РАН. Сер. лит–ры и языка. – 1992. – Т. 51 ; № 5. – С. 72–84.

69. К2-94345 **Бориснев, С. В**. Социология коммуникации : [Учеб. пособие для вузов] / С. В. Бориснев. – М. : ЮНИТИ–ДАНА, 2003. – 270 с.

70. А 778264 **Бромлей, Ю. В.** Национальное и интернациональное в современном мире / Ю. В. Бромлей, И. И. Боднел, Т. У. Усубалиев др. – Кишинев : Штиинца, 1981. – 389 с. (Национ. отношения в современ. эпоху).

71. К3-83/4061 **Бромлей, Ю. В.** Очерки теории этноса / Ю. В. Бромлей. – М. : Наука, 1983. – 412 с.

72. А 686175 **Бромлей, Ю. В.** Современные этнические процессы в СССР / Ю. В. Бромлей, В. И. Козлов, Т. А. Жданко и др. ; [АН СССР ; Ин-т этнографии им. Н. Н. Миклухо-Маклая] – М. : Наука, 1977. – 562 с.

73. К2-61055 **Бубер, М.** Я и ты : бытие как «диалог» между Богом и человеком ; Проблема человека : история западноевропейской антропо-

логической мысли / М. Бубер ; пер. с нем. М. И. Кондашова. – М. : Высш. шк., 1993. – 175 с.

74. 965977 **Винер, Н.** Кибернетика и общество / Н. Винер ; пер. с нем. Е. Г. Панфилова. – М. : Изд–во иностр. лит–ры, 1958. – 200 с.

75. К1-8353 **Хабермас, Ю.** Демократия. Разум. Нравственность : Лекции и интервью. Москва, 1992 / Ю. Хабермас. – М. : Наука, 1992. – 175 с. – (Философия соврем. мира. Лекции в ин-те философии АН СССР).

76. К3-52381 **Гайденко, П. П.** Человек и его бытие как проблема современной философии : сборник научных трудов / П. П. Гайденко. – М. : Прогресс-традиция, 2003. – 467 с.

77. К3-64527 **Гарфинкель, Г.** Исследования по этнометодологии / Г. Гарфинкель ; пер. с англ. Р. И. Колесовой – СПб. : Питер, 2007. – 335 с.

78. К2-62784 **Гейзінга, Й.** Homo Ludenus / Й. Гейзінга ; пер. з англ. О. Мокрововольського. – К. : Основи, 1994. – 250 с.

79. К2-109090 **Гидденс, Э.** Ускользающий мир : как глобализация меняет нашу жизнь / Э. Гидденс ; пер. с англ. М. Н. Строкаловой. – М. : Весь мир, 2004. – 120 с.

80. К2-96892 **Гидденс, Э.** Устроение общества : очерк теории структурации / Э. Гидденс ; пер. с англ. П. Ф. Тарасенко. – М. : Академ. проект, 2003. – 525 с. (Концепции).

81. К3-49882 **Гофман, И.** Анализ фреймов : эссе об организации повседневного опыта / И. Гофман ; пер. с англ. Г. С. Батыгина – М. : КАНОН–пресс–Ц, 2004. – 750 с.

82. К4-12871 **Губогло, М. Н.** Идентификация идентичности : этносоциологические очерки / М. Н. Губогло ; Рос. акад. наук, Ин-т этнологии и антропологии им. Н. Н. Миклухо-Маклая. – М. : Наука, 2003. – 764 с.

83. К3-85/1330 **Дридзе, Т. М.** Текстовая деятельность в структуре социальной коммуникации. Проблемы семиосоциопсихологии / Т. М. Дридзе. – М. : Наука, 1984. – 269 с.

84. К3-22653 **Дробижева, Л. М.** Традиции в современном обществе : исследование этнокультурных процессов / Л. М. Дробижева : [сб. ст.] / АН СССР ; Ин-т этнографии им. Н. Н. Миклухо-Маклая, – М. : Наука, 1990. – 263 с.

85. К2-5421 **Дробижева, Л. М.** Многообразие культурной жизни народов СССР / Л. М. Дробижева, Ю. В. Арутюнян. – М. : Наука, 1987. – 303 с.

86. К2-58534 **Етнос** і соціум / Б. В. Попов, В. А. Піддубний, Л. Я. Шкляр та ін. ; АН України, Ін-т філософії. – К. : Наук. думка, 1993. – 162 с.

87. К2-82/4135 **Игнатов, В. А.** Буржуазная футурология о будущности наций (критический анализ) / В. А. Игнатов. – К. : Наук. думка, 1982. – 152 с.

88. К2-110559 **Кармадонов, О. А.** Социология символа / О. А. Кармадонов. – М. : Academia, 2004. – 352 с.

89. К2-81331 **Кононов, І. Ф**. Етнос. Цінності. Комунікація : (Донбас в етнокультурних координатах України) / І. Ф. Кононов. / Луган. держ. пед. ун.-т ім. Т. Шевченка. – Луганськ : Альма–матер, 2000. – 493 с.

90. К3-15205 **Кругликов, В. А.** Образ "человека культуры" / В. А. Кругликов / АН СССР, Ин-т философии. – М. : Наука, 1988. – 152 с.

91. К2-83/5862 **Культура** жизнеобеспечения и этнос : опыт этнокультурологического исследования (на материалах армянской сельской культуры) / Э. С. Маркарян, С. А. Арутюнов, И. А. Барсегян и др. – Ереван : Изд-во АН АрмССР, 1983. – 319 с.

92. К3-46577 **Лалл, Дж**. Мас–медіа, комунікація, культура : глобальний підхід / Джеймс Лалл ; пер. з англ. О. Гриценко ; за ред. : О. Гриценко та Н. Гончаренко. – К. : Вид–во «К.І.С.», 2002. – 264 с.

93. К2-79645 **Леві–Строс, К.** Структурна антропологія / Клод Леві-Строс ; пер. з фр. З. Борисюк. – К. : Основи, 2000. – 387 с.

94. К3-51640 **Леонтьев, А. Н**. Деятельность. Сознание. Личность / А. Н. Леонтьев. – М. : Смысл : Академия, 2004. – 346 с. – (Высшее образование).

95. К1-5795 **Лихачев, Д. С.** Заметки и наблюдения : из запис. книжек ранних лет / Д. С. Лихачев. – Л. : Совет. писатель, 1989. – 607 с.

96. Б **Лихачев, Д. С.** Культура как целостная динамическая система / Д. С. Лихачев // Вестн. Рос. Акад. наук. – 1994. Т. 64 – № 8. – С. 721–725.

97. К4-9600 **Лотман, Ю. М**. Семиосфера : культура и взрыв. Внутри мыслящих миров. Статьи. Исследования. Заметки (1968–1992) / Ю. М. Лотман. – СПб. : Исскусство, 2000. – 704 с.

98. К3-52148 **Малиновский, Б.** Избранное : динамика культуры / Б. Малиновский : пер. с англ. Л. А. Мостовой. – М. : РОССПЭН, 2004. – 958 с. – (Книга света).

99. К2-83/4655 **Маркарян, Э. С.** Теория культуры и современная наука (логико-методологический анализ) / Э. С. Маркарян. – М. : Мысль, 1983. – 284с.

100. К1-8471 **Мунье, Э**. Персонализм / Э. Мунье ; [пер. с фр. и примеч. И. С. Вдовин]. – М. : Искусство, 1992. – 143 с.

101. К3-41455 **Мюллер, А.** Организационная коммуникация / А. Мюллер, А. Кизер. – Х. : Изд–во «Гуманитар. центр», 2005. – 438 с.

102. К2-100682 **Ницше, Ф.** Человеческое, слишком человеческое : кн. для свобод. умов : [пер. с нем. К. А. Свасьян] / Ф. Ницше. – М. : Олма-Пресс, 2001. – 383 с. – (Окно в мир философии).

103. К2-40764 **Парахонский, Б. А.** Язык культуры и генезис знания / Б. А. Парахонский. – К. : Наук. думка, 1988. – 211 с.

104. К1-9695 **Перов, Ю. В.** Проект философской истории философии Карла Ясперса : вступительная статья // Ясперс К. Всемирная история философии. Введение. / К. Ясперс ; пер. с нем. : – СПб. : Наука, 2000. – 271 с. – (Слово о сущем).

105. К2-109072 **Петров, М. К.** Язык, знак, культура : сб. науч. тр. / М. К. Петров ; Вступ. ст. : С. С. Неретина. – М. : Едиториал УРСС, 2004. – 328 с.

106. К4-11691 **Петров, М. К.** История европейской культурной традиции и ее проблемы / М. К. Петров. – М. : РОССПЭН, 2004. – 775 с. – (Философы России XX века).

107. К2-100106 **Платон**. Диалоги / Платон. – Пер. с древнегреч., авт. вст. статьи : А. Ф. Лосев ; авт. примеч. А. А. Тахо-Годи. – М. : Мысль, 1998. – 607 с. – (Классич. философ. мысль).

108. К2-92310 **Платонов, Ю. П.** Этнический фактор : геополитика и психология / Ю. П. Платонов. – СПб. : Речь, 2002. – 519 с.

109. А 658097 **Прилюк, Ю. Д.** Регулятивна функція соціальної комуникації / Ю. Д. Прилюк. – АН УССР, Ін-т філософії. – К. : Наук. думка, 1976. – 116 с.

110. К3-50513 **Прохоров, Ю. Е.** Национальные социокультурные стереотипы речевого общения и их роль в обучении русскому языку иностранцев / Ю. Е. Прохоров. – М. : Едиториал УРСС, 2003. – 224 с.

111. А 786454 **Расы** и общество / М. В. Крюков, С. А. Токарев, С. Я. Козлов и др. – М. : Наука, 1982. – 352 с.

112. К2-90586 **Соколов, А. В.** Общая теория социальной коммуникации / А. В. Соколов. – СПб. : Изд–во В. А. Михайлова, 2002. – 461 с.

113. К2-96930 **Соколов, А. В.** Феномен социально-культурной деятельности : сб. науч. тр. / А. В. Соколов ; С.-Петерб. гуманит. ун-т профсоюзов. – СПб. : СПбГУП, 2003. – 203 с.

114. К4-9215 **Фрейдзон, В. И**. Нация до национального государства. Историко–социологический очерк Центральной Европы XVIII в.– начала XX в. / РАН, Ин-т славяноведения. – Дубна : Феникс, 1999. – 96 с.

115. К2-67025 **Холл, Э.** Как понять иностранца без слов / Э. Холл, Д. Фаст // Фаст Д. Язык тела. Как понять иностранца без слов. – М. : Вече, Персей, АСТ, 1995. – 432 с.

116. К2-82/588 **Холмогоров, А. И.** Национальные отношения в социалистическом обществе. Проблемы научного управления / А. И. Холмогоров. – К. : Политиздат Украины, 1982. – 143 с.

117. К1-3960 **Холмогоров, А. И.** Национальная политика в СССР / А. И. Холмогоров. – М. : Знание, 1988. – 62 с.

118. К2-105117 **Хрестоматия** по социальным коммуникациям : учеб. пособие / Харьк. гос. акад. культуры ; [сост. В. А. Ильганаева]. – Х.: ХГАК, 2002. – 236 с.

119. К3-38705 **Шлейермахер, Ф. Д.** Речи о религии к образованным людям ее презирающим. Монологи / Ф. Д. Шлейермахер ; пер. с нем. С. Л. Франк – СПб. : АЛЕТЕЙЯ, 1994. – 335 с. (Памятники религиозно-философ. мысли нового времени).

120. К3-49999 **Шютц, А.** Смысловая структура повседневного мира: очерки по феноменологической социологии : [пер. с англ. Я. А. Алхасов] / А. Шютц. – М. : Обществ. мнение, 2003. – 336 с.

121. К2-88518 **Элиас, Н.** Общество индивидов / Н. Элиас ; пер. с нем. В. К. Коробов – М. : Праксис, 2001. – 336 с.

Іноземні видання

122. И4-2245 **Етническите** традиции и современоста : международен научен собор, Охрид, 14–15 сент. 1981 г. – Скопје : МАНУ, 1989. – 154 с.

123. И3-85/301 **Bromley Yu.V**. Theoretical ethnography /Yu.V. Bromley; transl.: V. Epstein, E. Khazanov. – M.: Nauka, 1984. – 364 p.

124. И3-8843 **Етнографски** проблеми на народнате духовна култура / С. Генчев, Г. Вълчикова, Р. Попов и др. ; Етнографски инст. с музей при БАН. – София: Клуб '90, 1994. – Т. 2. – 287 с.

125. И2-86/313 **Brook S**. Ethnodemographic processes : the world population at the threshold of the 21st century / S. Brook. – M. : USSR Acad. of Sci., 1988. – 186 p.

126. И3-11884 **Cockerham W. C.** The global society : an introduction to sociology / W. C. Cockerham. – New York : McGraw-Hill, Inc., 1995. – 589 p.

127. И3-9372 **Contemporary** issues in society / ed. by H. F. Leena et al. – New York : McGraw-Hill, Inc., 1992. – 553 p.

128. И 29563 **Development** de la conscience nationale en Europe Centrale du XVI-e au XX-e siècle : actes du Colloque polono-français, Poznań, les 6-7 avril 1981 / red. J. Pajewski ; M. Serwanski. – Poznań, 1982. – 118 p.

129. И3-8809 **Ethnicity** and national identity : demographic and socioeconomics characteristics of persons with Ukrainian mother tongue in the United States / ed. by O. Wolowyna. – Cambridge : Harward Univ. press, 1986. – XIV, 175 p.

130. И3-10029 **Ethnizität.** Wissenschaft und Minderheiten / hrsg. von J. D. Eckhard, F. – O. Radtke. – Opladen : Westdeutscher Verl., 1990. – 368 p.

131. И4-84/433 **Frolec V.** Bibliographia. Etnographica. Carpatobalcanica / V. Frolec, J. Kubiček. – Brno, 1984.Sv. 2 : Pastyrska kultura, 1984. – 127 S.

132. И4-6728 **Panina, N**. Tendencies in the development of Ukrainian society (1994/2001) : sociological indicators / N. Panina, E. Golovakha. – 2. ed. – K.: Inst. of Sociology, 2001. – 136 p.

133. И4-7877 **Phenomenon** of interculturality and life-world / Contributions by R. Zhang, K. Held, X. Zhang et al. ; ed. by E.W. Orth a. Chan-Fai Cheung. – Freiburg (Breisgau) ; München : Alber, 1998. – 249 p. – (Phänomenologiche Forchungen; Sonderbd.)

134. И4-7792 **Schaefer R. T.** Sociology : a brief introduction / R. T. Schaefer. – Boston : McGraw-Hill Co., 2000. – 553 p.

135. И3-3497 Smelser N. J. Sociology / N. J. Smelser. – New Jersey, 1988. – 449 p.

136. А982662 **Trends** in ethnic group relations in Asia and Oceania. – Paris : UNESCO, 1979. – 292 p.

137. И2-14672 **Tyer P.** Sushi in Bombay, Jetlag in L. A. : Unterwegs in einer Welt ohne Grenzen / P. Tyer, aus dem Engl. von C. Freytag. – Frankfurt am Main : S. Fischer, 2002. – 319 S.

138. И4-7602 **Das Verbindende** der Kulturen / Hrsg. : H. Arlt. – Wien : INST, 2004. – 379 S.

139. ХИЗ-217 **Das Verbindende** der Kulturen : Ca. 1050 Beiträge. – S.l. : INST, 2004. – 1 CD-ROM.

140. ХИЗ-218 **Das Verbindende** der Kulturen : Ein Film von Alex Grimm. – Berlin : Gamma, S.A. – 1 DVD

III МЕНТАЛЬНІ ОСНОВИ ЕТНІЧНОСТІ

141. К3–29356 **Абдурахманов, А. А.** Диалектика преемственности в развитии духовной культуры социалистических наций / А. А. Абдурахманов. – Ташкент : Фан, 1990. – 158 с.

142. Кз–51291 **Алексеєнко, А. П.** Природа духовності : [монографія] / А. П. Алексеєнко. – Х. : Факт, 2004. – 240 с.

143. Б **Ануфриев, Е. А.** Российский менталитет как социально–политический и духовный феномен / Е. А. Ануфриев, Л. В. Лесная // Социально-полит. журн. – 1997. – № 6. – С.17 – 27.

144. К3-20186 **Арутюнов, С. А.** Народы и культуры. Развитие и взаимодействие / С. А. Арутюнов ; [АН СССР, Ин-т этнографии им. Н. Н. Миклухо-Маклая] . – М. : Наука, 1989. – 247 с.

145. А 297558 **Арутюнян, С. М.** Нация и ее психический склад / С. М. Арутюнян. – Краснодар : Изд-во Краснод. гос. пед. ин-та, 1966. – 272 с.

146. Б **Башкеева, Е. Н.** Проблема ментальности : из истории изучения понятия / Е. Н. Башкеева // Вісн. Дніпропетр. ун-ту. Сер. Соціологія. Філософія. Політологія. – 2001. – № 7. – С. 82–87.

147. К2-73053 **Бердяев, Н. А.** Русская идея: основные проблемы русской мысли XIX века и начала XX века ; Судьба России / Н. А. Бердяев. – Х. : Фолио; М. : АСТ, 2002. – 616 с.

148. М **Борисов, А. В.** Духовность : попытка определения / А. В. Борисов // Социальная политика и социология. – 2005. – № 1 (25). – С. 146–156.

149. Б **Борисова, О. В.** Парадигмальний підхід у дослідженні проблем духовності / О. В. Борисова // Наука. Релігія. Суспільство. – 2006. – № 1. – С. 211–219.

150. Б **Букалов, А. В**. Этносоционика : алкоголизм, наркомания и ментальность этносов / А. В. Букалов // Соционика, ментология и психология личности. – 1998. – № 6. – С. 30–32.

151. К3–537 **Взаимовлияние** форм культуры в духовной жизни общества : сб. науч. тр. Ленингр. гос. ин-та культуры им. Н. К. Крупской. – Л. : Изд-во ЛГИК им. Н. К. Крупской, 1986. – 176 с.

152. К2–84299 **Вундт, В.** Проблемы психологии народов / В. Вундт ; [пер. с нем.]. – СПб. : Питер, 2001. – 160 с. – (Психология – классика).

153. К2–92311 **Гачев, Г. Д.** Национальные образы мира. Космо–Психо–Логос / Г. Гачев. – М. : Издат. сервис, 2002. – 781 с.

154. К2–92017 **Гнатенко, П. И.** Национальная психология и бытие общества : [монография] / П. И. Гнатенко, М. П. Бузский. – Днепропетровск : Полиграфист, 2002. – 211 с.

155. К2–84/10415 **Гнатенко, П. И.** Национальный характер : мифы и реальность / П. И. Гнатенко. – К. : Вища шк., 1984. – 152 с.

156. К2–81583 **Гнатенко, П. И.** Идентичность: философский и психологический анализ / П. И. Гнатенко, В. Н. Павленко. – К. : Арт–Пресс, 1999. – 465 с.

157. К2–101817 **Гумилев, Л. Н.** Этногенез и биосфера Земли / Л. Гумилев. – М. : Айрис–пресс, 2004. – 557 с.

158. К2–95502 **Данилевский, Н. Я.** Россия и Европа : взгляд на культур. и полит. отношения Славян. мира к Герм.-Романскому / Н. Я. Данилевский. – М. : ЭКСМО, 2003. – 639 с.

159. А 513096 **Журавлев, В. В.** Проблемы духовной жизни общества / В. В. Журавлев. – Ростов н/Д : Изд–во Ростов. ун–та, 1972. – 144 с.

160. К5–5684 **Заздравнов, А. П.** Менталитет : приращение социокультурной реальности или же новая ступень ее постижения? (Опыт реконструкции онтологии и архитектоники менталитета) / А. П. Заздравнов // Вісн. Харк. національного ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2001. – № 5. – С. 153–157.

161. К2–68639 **Заздравнов, А. П**. Соціокультурний процес в Україні : демократичні перетворення та національний менталітет /

А. П. Заздравнов // Культура України : зб. статей / Харк. держ. ін–т культури. Вип. 3. – Х. : ХДІК, 1996. – 212 с.

162. К2–95014 **Ильичева, И. М.** Духовность в зеркале философско-психологических учений (от древности до наших дней) / И. М. Ильичева / Рос. Акад. образования. – М. : Изд–во Моск. психолого-социал. ин-та ; Воронеж : Изд–во НПО «МОДЭК», 2003. – 208 с.

163. К2–124942 **Ідентичність** у сучасному соціумі : матеріали Міжнар. наук.–теорет. конф. м. Донецьк, 14–15 листоп. 2006 р. / Донец. нац. ун–т, Ін–т філософії ім. Г. С. Сковороди, Донец. обл. держ. адмін. – Донецьк : Юго–Восток, 2006. – 401с.

164. Б **Капустина, З**. Менталитет как объект рефлексии культуры в процессе становления и развития гражданственности / З. Капустина // Вопр. культурологии. – 2007. – № 8. – С. 13–16.

165. К2–96868 **Касьянова, К.** О русском национальном характере : сборник научных трудов / К. Касьянова. – М. : Академ. Проект ; Екатеринбург : Деловая книга, 2003. – 559 с. – Перед вып. дан. авт. : Ксения Касьянова (В. Ф. Чеснокова).

166. К2–95832 **Коваль, М. А.** Українська ментальність як складова сучасного державотворення / М. А. Коваль // Мультиверсум : філос. альманах : зб. наук. пр. / Ін–т філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. – К. : Укр. центр духов. культури, 1998. – Вип. 33. – 2003. – С. 47–54.

167. Б **Колесников, М. П.** Сучасна українська ментальність : сутність та особливості / М. П. Колесников, О. М. Сахань // Теорія і практика упр. соціал. системами. – 2005. – № 3. – С. 81–95.

168. Б **Кравченко, П. А.** Самоідентичність національної духовності / П. А. Кравченко // Грані. – 2000. – № 5. – С. 61–67.

169. М **Лесная, Л. В.** Менталитет и ментальные основания общественной жизни Л. В. Лесная // Социально–гуманитар. знания. – 2001. – № 1. – С. 133–146.

170. М **Лесная, Л. В.** Менталитет и информационное поле: проблема взаимодействия в условиях Московского мегаполиса / Л. В. Лесная, С. С. Соловьева // Вестн. Моск. ун–та. Сер. 18. Социология и политология. – 2006. – № 3. – С. 63–75.

171. Б **Лисеенко, Е. В**. Политическая ментальность в контексте модернизационных процессов в Украине: социокультурное содержание и

особенности проявления / Е. В. Лисеенко // Грані. – 2003. – № 5. – С. 127–131.

172. М **Лобань, Т.** Особливості українського менталітету та його вплив на процес державного будівництва в Україні / Т. Лобань // Людина і політика. – 2004. – № 4 (34). – С. 106–112.

173. К2–101167 **Лурье, С. В.** Историческая этнология: учеб. пособие для вузов / С. В. Лурье. – М. : Академ. Проект : Гаудеамус, 2004. – 623 с.

174. К3–37134 **Марков, Б. В.** Разум и сердце: история и теория менталитета / Б. В. Марков. – СПб. : Изд–во С.–Петербургского ун–та, 1993. – 232 с.

175. Б **Матвиенко, О. В.** Этнические ценности в общественном сознании (на примере современного украинского этноса) / О. В. Матвиенко // Перспективи. – 2001. – № 1 (13). – С. 52–60.

176. К3–49224 **Мельникова, А. А.** Язык и национальный характер. Взаимосвязь структуры языка и ментальности / А. А. Мельникова. – СПб. : Речь, 2003. – 320 с.

177. М **Мостовая, И. В.** Архетипы и ориентиры российской ментальности / И. В. Мостовая, А. П. Скорик // Полит. исслед. – 1995. – № 4. – С. 69–76.

178. Б **Надибська, О. Я.** Чинники прояву національного у самосвідомості особистості в умовах поліетнічного соціуму / О. Я. Надибська // Перспективи. – 2001. – № 1 (13). – С. 82–87.

179. М **Паньков, А. І.** Духовне життя мас / А. І. Паньков // Філос. думка. – 2001. – № 5. – С. 114–124.

180. К2–101165 **Платонов, Ю. П.** Основы этнической психологии : [учеб. пособие] / Ю. П. Платонов. – СПб. : Речь, 2003. – 452 с.

181. К2–92310 **Платонов, Ю. П.** Этнический фактор : геополитика и психология / Ю. П. Платонов. – СПб. : Речь, 2002. – 519 с.

182. К2–62372 **Потебня, А. А.** Мысль и язык / А. А. Потебня. – К. : СИНТО, 1993. – 191 с.

183. К2–76072 **Розумний, М.** Справа честі. Алгоритми національного самоопанування / М. Розумний. – К. : Смолоскип, 1995. – 74 с.

184. М **Русин, М.**, Основи української ментальності. До історії питання / М. Русин, О. Колесник // Хроніка 2000. Український культурологічний альманах. – 2000. – Вип. 37. – С. 18–27.

185. К2–78973 **Сало, И. С.** Национальный менталитет и политическая культура в Украине / И. С. Сало // Політична культура демократичного суспільства : стан і перспективи в Україні : матеріали Всеукраїнської наук.–практ. конф., 26–27 лютого 1998 р. : Ін–т соціал. та політ. психології АПН України. – К. : Гнозис, 1998. – 226 с.

186. Б **Селевко, В. Б.** Духовная коммуникация как консолидирующий принцип в период обострения политической борьбы / В. Б. Селевко // Гуманітарний часопис : зб. наук. праць / Нац. аерокосміч. ун–т ім. М. Є. Жуковського. – 2006. – № 4. – С. 86–95.

187. К2–101100 **Сергеева, А. В**. Русские : стереотипы поведения, традиции, ментальность / А. В. Сергеева. – М. : Флинта : Наука, 2004. – 323 с.

188. Б **Ситник, О. М.** Прояви української характерології, ментальності в процесі розвитку національного самоусвідомлення в період пізнього середньовіччя в Україні / О. М. Ситник // Наука. Релігія. Суспільство. – 2004. – № 3. – С. 88–91.

189. К2–65423 **Сміт, Е. Д.** Національна ідентичність : [пер. з англ.] – К. : Основи, 1994. – 223 с.

190. 195163 **Соловьев, В. С.** Национальный вопрос в России / В. С. Соловьев. Изд. 3–е. – СПб. : Тип. М. М. Стасюлевича, 1891. –343 с.

191. А756481 **Уледов, А. К**. Духовная жизнь общества : проблемы методологического исследования / А. К. Уледов. – М. : Мысль, 1980. – 271 с.

192. К2–98457 **Фурман А. В.** Психокультура української ментальності : монографія / А. В. Фурман. – Тернопіль : Економічна думка, 2002. – 132 с.

193. М **Черняев, А.** Погубленная духовность / А. Черняев // Свобод. мысль. – 2006. – № 4 (1566). – С. 136–148.

194. К3–48255 **Чигринов, В. І.** Політична ментальність українського суспільства : історія і модерн : зб. наук. пр. / В. І. Чигринов, І. О. Поліщук. – Х. : ХІБМ, 2001. – 202 с.

195. К2–70800 **Эволюция,** культура, познание : сб. ст. / РАН, Ин–т философии. – М. : ИФРАН, 1996. – 167 с.

196. К2–68725 **Эриксон, Э. Г.** Идентичность : юность и кризис / Э. Г. Эриксон ; пер. с англ. – М. : Прогресс, 1996. – 344 с.

197. К2–98438 **Этническая** психология : история и методы. Социализация и идентичность. Общение и конфликты : хрестоматия [Сост. : А. И. Егорова и др.] – СПб. : Речь, 2003. – 314 с.

198. Б **Ющишин, О. І.** Поняття національного характеру, ментальності і національної свідомості як інструмент культурологічного аналізу / О. І. Ющишин // Наука. Релігія. Суспільство. – 2004. – № 4. – С. 221–226.

199. М **Яцук, Н. Є**. Онтологічний аспект категорії «ментальність» / Н. Є. Яцук // Мультиверсум : філософський альманах. – 2002. – Вип. 27. – С. 181–188.

Іноземні видання

200. И 12933 **Bromlej Ju.V**. Etnos e etnografia / Ju.V. Bromlej. – M.: Progress, 1978.– 405 p.

201. И30756 **Ethnic** geography and cartography / ed. P. W. Fedoseyev et al. – M. : Soc. today, 1983. – 169 p.

202. 523063 **Jabłonowski A.** Pisma / z prezedm. I. K. Kochanowskiego.
T. I. Ziemie ruskie Rzeczypospolitej. – Warszawa: W.K.E. Wende i s–ka, 1910. – 349 s.

IV ЕТНІЧНІСТЬ В УКРАЇНСЬКОМУ ДЕРЖАВОТВОРЕННІ

203. Б **Вовканич, С.** Духовно–інформаційна мобільність нації та соціогуманістична політика України в третьому тисячолітті / С. Вовканич // Схід. – 2000. – С. 19–23.

204. К2-106319 **Галичанець, М.** Москвино–великороссо–русська тюркська кипчацька ординська нація : про життя москвинської нації. Веди краєзнавця / М. Галичанець. – Тернопіль : Мандрівець, 2003. – 335 с.

205. К2-70217 **Горєлов, М. Є.** Передвісники незалежної України. Історичні розвідки / М. Є. Горєлов. – К. : Рада, 1996. – 156 с.

206. К2-128912 **Драгоманов, М.** Чудацькі думки про українську національну справу // Драгоманов М. Вибрані праці / М. П. Драгоманов. Т 1 : Історія. Публіцистика. Політологія, кн. 2. – К. : Знання України, 2007. – 272 с.

207. К3-53700 **Етнонаціональна** структура українського суспільства : довідник / [В. Б. Євтух, В. П. Трощинський, К. Ю. Галушко,

К. О. Чернова] ; Київ. нац. ун–т ім. Т. Шевченка. – К. : Наук. думка, 2004. – 343 с.

208. В1-16725 **Євтух, В. Б.** В чужій далекій стороні : про українських емігрантів в Америці / В. Б. Євтух, В. М. Ткаченко. – К. : Т–во «Україна», 1976. – 42 с.

209. В2-714 **Євтух, В. Б.** Концепція етнополітичних досліджень в Україні / В. Б. Євтух, М. П. Молчанов, С. В. Суглобін : Ін–т соціології АН України. – К. : МПП «Інтелектуальна взаємодія – Інтел», 1992. – 21 с.

211. К2-93596 **Євтух, В. Б.** Міжетнічний конфлікт у суспільному розвитку поліетнічних країн / В. Б. Євтух // Сприяння поширенню толерантності у поліетнічному суспільстві / О. Майборода, Р. Чілачава, Т. Пилипенко та ін. – К. : Фонд Європа XXI, 2002. – 311 с.

212. К2-93596 **Євтух, В. Б.** Українці в Канаді / В. Б. Євтух, О. О. Ковальчук. – К. : Будівельник, 1993 – 144 с. (Українці за межами рідної землі / (Центр пам'яткознавства АН України і Укр. т–ва охорони пам'яток історії та культури).

213. К2-122547 **Ідеологія** українського націоналізму на сучасному етапі розбудови Української держави : матеріали міжнар. наук. конф., Івано-Франківськ, 12–13 жовт. 2006 р. / [Наук. ред. : О. М. Сич]. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2006. – 280 с.

214. К2-128912 **Катаєв, С. Л**. Соціокультурні трансформації сучасного українського суспільства / С. Л. Катаєв / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя : КПУ, 2009. – 195 с.

215. К2-97561 **Колісник В. П.** Національно-етнічні відносини в Україні : теоретичні засади та конституційно-правові аспекти / В. П. Колісник ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, Харк. правозахисна группа. – Х. : Фоліо, 2003. – 239 с.

216. К2-91966 **Коростелина, К. В.** Исследование социальной идентичности: на пути к примирению в Крыму : общественно–политическая литература ; Вып.1 : Система социальных идентичностей: опыт анализа этнической ситуации в Крыму. / К. В. Коростелина. – Симферополь : Доля, 2002 – 255 с.

217. К3-136820 **Кубаєвський, М. К.** Національна ідея : історичні й методологічні засади осмислення : [монографія] / М. К. Кубаєвський ; Терноп. нац. екон. ун-т. – Тернопіль : Екон. думка, 2007. – 192 с.

218. К2-91202 **Куц, Ю. О.** Етнополітичні державотворчі процеси в Україні : управлінський аспект / Ю. О. Куц ; Харк. регіон. ін-т Укр. акад. держ. упр. при Президентові України. – Х. : Магістр, 2002. – 203 с.

219. К2-95793 **Лозко, Г. С.** Етнологія України : філософсько-теоретичний та етнорелігієзнавчий аспект. / Г. С. Лозко – К. : АртЕк, 2001. – 303 с.

220. К2-128912 **Лук'яненко, Л. Г.** Національна ідея і національна воля / Л. Г. Лук'яненко ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – К. : МАУП, 2003. – 292 с

221. К5-6971 **Матеріали** до української етнології : зб. наук. пр. / Нац. акад. наук України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, Асоц. етнологів. – К., 2002. – 442 с.

222. К2-138226 **Мовна** ситуація в Україні : між конфліктом і консенсусом / [О. М. Майборода, Ю. І. Шаповал, О. І. Вишняк та ін.] ; Нац. Акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – К. : Ін-т політ. і етнонац. дослідж., 2008. – 397 с.

223. К2-138225 **Нагорна, Л. П.** Регіональна ідентичність : український контекст / Л. П. Нагорна ; Нац. Акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – К. : Ін-т політ. і етнонац. дослідж., 2008. – 404 с.

224. К3-56192 **Наливайко, С.** Етнічна історія давньої України / С. Наливайко : НДІ українознав. – К. : Євшанзілля, 2007.– 619 с.

225. К2-92278 **Національна** інтеграція в полікультурному суспільстві : український досвід 1991–2000 років : [зб. ст.] / Нац. Акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ; [Редкол. : І. Ф. Курас та ін.]. – К. : Ін-т політ. і етнонац. дослідж, 2002. – 374 с.

226. К2-128912 **Огородник, І. В.** Українська філософія в іменах / І. В. Огородник, М. Ю. Русин: навч. посібник / За ред. М. Ф. Тарасенка. – К. : Либідь, 1997. – 328 с.

227. К2-122051 **Огульчанський, Ю. А**. Етнічна структура українського суспільства : уявні та дійсні проблеми : популярний нарис / Ю. А. Огульчанський. – К. : Києво-Могилян. акад., 2006. – 66 с.

228. К2-100342 **Олійник, Я. Б**. Природні та етнокультурні феномени України / Я. Б. Олійник. – К. : ВКФ "Станд 2", 2003. – 111 с.

229. Ав-126920 **Пасічник, В. М.** Національна ідея в контексті українсько-російських відносин : автореф. дис. … канд. політ. наук : 23.00.05 / В. М. Пасічник ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : [б. и], 2004. – 20 с.

230. Ав-152099 **Пашкова, О. Б.** Національна ідея як чинник консолідації українського суспільства : автореф. дис. … канд. політ.

наук : 23.00.05 / О. Б. Пашкова ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К. : [б. и], 2008. – 20 с.

231. К3-40663 **Потебня, О. О**. Мова. Національність. Денаціоналізація : статті і фрагменти / О. О. Потебня. – Нью–Йорк: Укр. вільна АН у США, 1992. – 155 с.

232. К4-9131 **Римаренко, Ю. І.** Етнос. Нація. Держава : Україна в контексті світового етнодержавницького досвіду / Ю. І. Римаренко, М. М. Вівчарик, О. В. Картунов та ін. ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, 2000. – 514 с.

233. К4-7168 **Римаренко, Ю. І.** Мала енциклопедія етнодержавознавства / Ю. І. Римаренко / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К. : Генеза : Довіра, 1996. – 942 с.

234. К2-68164 **Римаренко, Ю. І.** Національний розвій України : проблеми і перспективи / Ю. І. Римаренко. – К. : Юрінком, 1995. – 269 с.

235. К2-93596 **Сприяння** поширенню толерантності у поліетнічному суспільстві / О. Майборода, Р. Чілачава, Т. Пилипенко та ін. – К. : Фонд «Європа XXI», 2002. – 312 с.

236. Ав-124682 **Суліменко, О. О.** Структура етнокультурного простору України : формування та взаємодія складових елементів : автореф. дис. … докт. психол. наук : 22.00.03 / О. О. Суліменко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : [б. и.], 2004. – 16 с.

237. К4-16947 **Сумцов, М. Ф.** Дослідження з етнографії та історії культури Слобідської України : вибр. пр. / М. Ф. Сумцов ; Харк. обл. центр нар. творчості, Християн. благод. фонд. ім. Андрія Первозванного, Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Центр. наук. б-ка. – Х. : ХОЦНТ : АТОС, 2008. – 557 с.

238. К2-92888 **Сумцов, М. Ф.** Слобожане: історично–етнографічна розвідка / М. Ф. Сумцов. – Х. : Акта, 2002. – 281 с.

239 К2-107780 **Сучасна** цивілізація : гуманітарний аспект : [зб. наук. пр.] / Нац. Акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж ; [Редкол. : І. Ф. Курас та ін.]. – К. : Ін-т політ. і етнонац. дослідж., 2002. – 503 с.

240. К2-123174 **Титар, О. В.** Культура Слобожанщини : проблеми національно-культурної ідентичності : зб. наук. праць / О. В. Титар. – Х. : Райдер, 2006. – 240 с.

241. К2-122565 **Толерантність** і духовність в українському суспільстві та сучасне осмислення проблем антисемітизму і ксенофобії : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф. 15 грудня 2005 р. / Донец. держ. ін-т штуч. інтелекту та ін. – Донецьк : Наука і освіта, 2006. – 174 с.

242. К2-102869 **Україна** поліетнічна : [Покажчик] / Упоряд. : І. Винниченко, Л. Лойко] ; Ін-т дослідж. діаспори. – К. : Геопринт, 2003. – 107 с.

243. К2–105400 **Українська** діаспора. Соціологічні та історичні студії / В. Євтух, В. Трощинський, А. Попок, О. Швачка ; Київ. нац. ун–т ім. Т. Шевченка, Центр сучас. суспільствознавства. – К. : Фенікс, 2003. – 226 с.

244. К2-130127 **Устименко, В. М**. Етнополітичні процеси в Україні на початку XX ст. : стан та особливості / В. М. Устименко ; Нац. Акад. наук України, Ін-т історії України. – К. : Ін-т історії України, 2007. – 81 с.

245. К4-15099 **Франко, І.** Поза межами можливого // Націоналізм. Теорія нації та націоналізму від Йогана Фіхте до Ернеста Гелнера : антологія / [Наук. т-во ім. В. Липинського ; упоряд. : О. Проценко, В. Лісовий]. – К. : Смолоскип, 2000. – 872 с.

246. Ав-129000 **Шевченко, О. В.** Національна ідентифікація у становленні Я-образу особистості : автореф. дис. … канд. психол. наук : 19.00.07 / О. В. Шевченко ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – К. : [б. и], 2005. – 20 с.

247. Ав-132574 **Шестакова, К. Ю.** Етнічна ідентифікація на українському пограниччі : автореф. дис. … канд. соціол. наук : 22.00.03 / К. Ю. Шестакова ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : [б. и], 2005. – 17 с.

248. К4–16882 **Юрій, М. Ф.** Етногенез українського народу / М. Ф. Юрій. – К. : Кондор, 2007. – 262 с.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Абдурахманов А. А. 141
Алексеєнко А. П. 142
Алхасов Я. А. 120
Андерсон Б. 2
Ануфриев Е. А 143
Арбєніна В. Л. 59
Арістотель 1
Арутюнов С. А. 60, 91, 144
Арутюнов С. А. 91
Арутюнян С. М. 145
Арутюнян Ю. В. 85

Байбурин А. К. 62
Барсегян И. А. 91
Батыгин Г. С. 81
Бахтин М. М. 63
Башкеева Е. Н. 146
Бгажноков Б. Х. 64
Бердяев Н. А. 3, 4, 147
Бжезинський Зб. 65, 66
Библер В. С. 67
Бицилли П. М. 68
Боднел И. И. 70
Бориснев С. В. 69
Борисов А. В. 148
Борисова О. В. 149
Борисюк З. 93
Боровой К. Л. 152
Бромлей, Ю. В. 5, 6, 70 ,71, 72
Бубер М. 73
Бузский М. П. 154
Букалов А. В. 150

Вдовин И. С. 100
Винер Н. 74
Винниченко І. 242
Вишняк О. І. 222
Вівчарик М. М. 232
Вовканич С. 203
Вундт В. 152
Вълчикова Г. 124
Гайденко П. П. 76
Галичанець М. 204
Галушко К. Ю. 207
Гарфинкель Г. 77
Гачев Г. Д. 153
Гейзінга Й. 78
Генчев С. 124
Гидденс Э. 79, 80
Гнатенко П. И. 154, 155, 156
Гончаренко Н. 92
Горєлов М. Є. 205
Горовіц, Д. Л. 7
Гофман И. 81
Гриценко О. 92
Губогло М. Н. 82
Гумилев Л. Н. 8, 9, 10, 157

Данилевский Н. Я. 11, 158
Джунусов, М. С. 12
Добреньков В. И. 58
Дойчер И. 46
Драгоманов М. 13, 206
Дридзе Т. М. 83
Дробижева Л. М. 84 85

Евглевский А. В. 53
Егорова А. И. 197

Євтух В. Б. 207, 208, 209, 210, 211, 212, 243

Жданко Т. А. 72
Журавлев В. В. 159

Заздравнов А. П. 160, 161

Игнатов В. А. 17, 87
Иконникова Н. К. 18
Ильганаева В. А. 118
Ильичева И. М. 162
Іщенко А. Ю. 66

Каганский В. 19
Калтахчян С.Т.20
Капустина З. 164
Кармадонов О. А. 88
Картунов О. В. 232
Касьянова К. 165
Катаєв С. Л. 214
Кизер А. 101
Коваль М. А. 166
Ковальчук О. О. 212
Козинг А. 21
Козлов В. И. 22, 72
Козлов С. Я. 111
Колесник О. 184
Колесников М. П. 167
Колесова Р. И. 77
Колісник В. П. 215
Кондашова М. И. 73
Кононов І. Ф. 89
Коробов В. К. 121
Коростелина К. В. 216
Кравченко Е. И. 58
Кравченко П. А. 168
Кругликов В. А. 90
Крысько В. Г. 16
Крюков М. В. 111
Кубаєвський М. К. 217
Курас І. Ф. 225 239
Кургузов В. Л. 23
Куц Ю. О. 218
Кушнер П. И. 24

Лалл Дж. 92
Лебон Г. 25
Леві-Строс К. 93
Левяш И. 26
Леонтьев А. Н. 94
Лесная Л. В. 143, 169, 170
Лисеенко Е. В. 171
Лихачев Д. С. 95, 96
Лісовий В. 245
Лобань Т. 172
Лозко Г. С. 219
Лойко Л. 242
Лосев А. Ф. 107
Лотман Ю. М. 97
Лощевский К. В. 104
Лук'яненко Л. Г. 220
Лурье С. В. 26, 173

Майборода О. М. 222
Малахов В. С. 29
Малиновский Б. 98
Малыгина И. В. 28
Маркарян Э. С. 91
Маркарян Э. С. 99
Марков Б. В. 174
Матвиенко О. В. 30, 175
Мельникова А. А. 176
Мечникова І. І. 49
Мокровольський О. 78
Молчанов М. П. 209
Мостовая И. В. 177
Мостовая Л. А. 98

Мунье Э. 100
Мюллер А. 101

Нагорна Л. П. 223
Надибська О. Я. 178
Наливайко С. 224
Неретина С. С. 105
Никонова О. И. 65
Ницше Ф. 102
Новикова О. М. 24

Огородник І. В. 226
Огульчанський Ю. А. 227
Олійник Я. Б. 228

Павленко В. Н. 156
Панфилова Е. Г. 74
Паньков А. І. 179
Парахонский Б. А. 103
Пасічник В. М. 229
Пашкова О. Б. 230
Перов Ю. В. 104
Петров М. К. 105, 106
Петрова Н. В. 33
Пилипенко Т. 210, 235
Піддубний В. А. 86
Платон 107
Платонов Ю. П. 108, 180, 181
Попов Б. В. 86
Попов Р. 124
Попок А. 243
Потебня А. А. 182
Потебня О. О. 231
Прилюк Ю. Д. 108
Прохоров Ю. Е. 110
Проценко О. 245

Римаренко Ю. І. 34, 232, 233, 234
Розумний М. 183
Романов П. В. 34
Русин М. Ю. 184, 226
Рыбаков С. Е. 36, 37

Садохин А. П. 38
Сало И. С. 185
Сахань О. М. 167
Свасьян К. А. 102
Свирида И. И. 41
Селевко В. Б. 186
Сергеева А. В. 187
Ситник О. М. 188
Ситтарам К. 39
Сич О. М. 213
Скворцов Н. Г. 40
Скорик А. П. 177
Слюсаренко А. Г. 51, 52
Сміт Е. Д. 189
Соколов А. В. 112, 113
Соловьев В. С. 190
Соловьева С. С. 170
Станко В. Н. 49
Строкалова М. М. 79
Суглобін С. В. 209
Суліменко О. О. 236
Сумцов М. Ф. 237, 238

Тайлор Э. Б. 42
Тарасенка М. Ф. 226
Тарасенко П. Ф. 80
Таращук П. 189
Тахо-Годи А. А. 107
Титар О. В. 240
Тишков В. А. 43
Ткаченко В. М. 208
Тойнби А. Дж. 43
Токарев С. А. 111

Толстых А. В. 196
Тощенко Ж. Т. 45
Трощинський В. П. 207, 243

Уледов А. К. 191
Устименко В. М. 244
Усубалиев Т. У. 70

Франк С. Л. 119
Франко І. 245
Фрейдзон В. И. 114
Фуко М. 46
Фурман А. В. 192

Хабермас Ю. 75
Хобсбаум Э.47
Холл Э. 115
Холмогоров А. И. 116

Чебоксаров Н. Н. 49
Чебоксарова И. А. 48
Чернова К. О. 207
Черняев А. 193
Чешко С. В. 48
Чигринов В. І. 194
Чілачава Р. 235

Швачка О. 243
Шевченко О. В. 246
Шестакова К. Ю. 247
Шкляр Л. Я. 86
Шлейермахер Ф. Д. 119
Шютц А. 120

Щаповал Ю. І. 222

Элиас Н 121
Эриксон Э. Г. 196
Юрій М. Ф. 248

Ющишин О. І. 198

Ярская-Смирнова Е. Р. 34
Ясперс К. 104
Яцук Н. Є. 199

Angeloni E. 54
Arlt H. 138
Bray W 55
Bromlej Ju.V. 200
Bromley Yu.V. 123
Brook S. 125
Cockerham W. C. 126
Eckhard J. D. 130
Epstein V. 123
Fedoseyev P. W. 201
Frolec V. 131
Golovakha E. 132
H. F. Leena 127
Held K. 133
Jabłonowski A. 202
Khazanov E. 123
Kottak C. P 57
Kubiček J. 131
Newcomer J. 55
Pajewski J. 128
Panina N. 132
Podolak J. 56
Radtke F.-O. 130
Schaefer R. T. 134
Serwanski M. 128
Smelser N. J 135
Tyer P. 137
Wolowyna O. 129
Zhang R. 133
Zhang X. 133

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА 3
Прилуцька А. Є., Хлєсткова Л. В. ЕТНІЧНІСТЬ ЯК ДУХОВНО-КУЛЬТУРУНИЙ ФЕНОМЕН 4
І РОЗВИТОК ЕТНОКУЛЬТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В СИСТЕМІ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ЗНАННЯ 7
ІІ КОМУНІКАТИВНІ АСПЕКТИ ЕТНІЧНОСТІ 11
ІІІ МЕНТАЛЬНІ ОСНОВИ ЕТНІЧНОСТІ 18
ІІV ЕТНІЧНІСТЬ В УКРАЇНСЬКОМУ ДЕРЖАВОТВОРЕННІ 23
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК 28

Виробничо-практичне видання

Етнічність у контексті соціогуманітарного знання

Каталог виставки

Відповідальний за випуск
В. Д. Ракитянська, засл. працівник культури України

Редактор Н. О. Стрілець

Підписано до друку Формат паперу 60х84 1/16
1,5 друк. арк. 0, 6 обл.-вид. арк. Папір для множ. апаратів. Тираж пр.
Замовлення № Ксерокс ХДНБ ім. В. Г. Короленка, 61003 Харків-3, пров. Короленка, 18.